DCD-19080001020801 Seat No. ______

B. Com. (Sem. II) (CBSC) (W.E.F. 2019) Examination

July - 2022

Accounting-2

(New Course)

Time : **2.30** Hours] [Total Marks : **70**

સૂચના : (1) બધા પ્રશ્નોના ગુણ જમણી બાજુ દર્શાવેલા છે.
(2) જરૂરી ગણતરી જવાબના ભાગરૂપે છે.

1 વેંકટેશ ઈલેક્ટ્રોનિક્સ લિ.માંથી શ્રી ગણેશે ચાર લેપટોપ તા. 1-1-2018ના રોજ હપતા ખરીદ પદ્ધતિએ કરાર હેઠળ નીચેની શરતોએ ખરીદ્યા. **20**

(1) કરાર વખતે રૂ. 80,000 ચૂકવ્યા.
(2) તા. 31-12-2018ના રોજ પ્રથમ વાર્ષિક હપતો રૂ. 1,12,000
(3) તા. 31-12-2019ના રોજ બીજો વાર્ષિક હપતો રૂ. 1,04,000
(4) તા. 31-12-2020ના રોજ ત્રીજો વાર્ષિક હપતો રૂ. 96,000
(5) તા. 31-12-2021ના રોજ ચોથો અને અંતિમ વાર્ષિક હપતો રૂ. 88,000નો ચૂકવીને મિલકતની માલિકી મેળવેલ છે.
(6) કંપનીએ લેપટોપ પર વાર્ષિક 10% લેખે સીધી લીટી પદ્ધતિથી ઘસારો ગણવાનું નક્કી કરેલ છે.

આ વ્યવહારો પૂર્ણ થયા હતા. તેવી માહિતી પરથી 31મી ડિસેમ્બરના રોજ પૂર્ણ થતા હિસાબી વર્ષ માટે બંને પક્ષનાં ચોપડામાં જરૂરી ખાતાં તૈયાર કરો.

અથવા

અવનીએ ભૂમિ પાસેથી તા. 1-1-2019ના રોજ રૂ. 7,000નું એક એવા ત્રણ યંત્રો હપતા ખરીદ પદ્ધતિએ ખરીદ્યા. રકમ નીચે દર્શાવ્યા મુજબ હપતામાં અવનીએ ચડત વ્યાજ સહિત ચૂકવવાની હતી. **20**

દરેક યંત્ર દીઠ ચૂકવવાના હપતાની રોકડ નીચે મુજબ છે :

તા. 1-01-2019	રૂ. 1,000
તા. 31-12-2019	રૂ. 3,000
તા. 31-12-2020	રૂ. 2,000
તા. 31-12-2021	રૂ. 1,000

દર વર્ષની બાકી રકમ ઉપર 10% લેખે વ્યાજ ગણવામાં આવે છે. ઘસારાનો દર મૂળ કિંમત પર 10% છે.

અવની તથા ભૂમિના ચોપડે 2019ના વર્ષ માટે જરૂરી આમનોંધ લખો. અવનીના ચોપડે યંત્રોનું ખાતું તથા ભૂમિનું ખાતું બનાવો. ભૂમિના ચોપડે અવનીનું ખાતું બનાવો.

2 ધી રુદ્ર માઈન કંપનીએ તા. 1 જાન્યુઆરી, 2015થી 30વર્ષના પટ્ટે એક ખાણ નીચેની શરતોએ રાખી. **20**

(1) લઘુતમ ભાડું દર વર્ષે રૂ. 2,40,000 આપવું.

(2) દર વર્ષનું ઓછા કામનું નુકસાન ત્યાર પછીના 1 વર્ષ સુધીમાં મજરે મળી શકશે.

(3) અકસ્માત કે હડતાળ વાળા વર્ષનું ભાડું 25% ઘટાડવું.

(4) રોયલ્ટી દર ટને રૂ. 5 ગણવી.

2017 થી 2020 સુધીના ચાર વર્ષ દરમિયાન ઉત્પાદન નીચે પ્રમાણે હતું :

વર્ષ	2017	2018	2019	2020 (ત્રણ માસ હડતાળ)
ઉત્પાદન (ટનમાં)	28,000	36,000	60,000	44,000

તા. 1 જાન્યુ. 2017ના રોજ કોઈ ઓછા કામનું નુકસાન બાકી નથી.

તૈયાર કરો : ધી રુદ્ર માઈન કંપનીના ચોપડામાં

(1) લઘુતમ ભાડા ખાતું

(2) રોયલ્ટી ખાતું

(3) ખાણ માલિકનું ખાતું

(4) ઓછા કામના નુકસાનનું ખાતું

અથવા

શિવ માઈન્સ લિ.એ તા. 1-1-2018ના રોજ શક્તિ લિ. પાસેથી ખાણ 20 વર્ષ માટે ભાડાપટ્ટે લીધી. **20**

પ્રથમ ચાર વર્ષનું ઉત્પાદન નીચે મુજબ છે :

વર્ષ	ઉત્પાદન (ટનમાં)
2018	45,000
2019	70,000
2020	1,00,000
2021	1,00,000

આ માટે નીચેની શરતો હતી :

(1) લઘુતમ ભાડું વાર્ષિક રૂ. 15,00,000.

(2) રોયલ્ટીનો દર ટન દીઠ રૂ. 20.

(3) ઓછા કામનું નુકસાન પ્રથમ ત્રણ વર્ષમાં જ મજરે લઈ શકાશે.

ઉપરની વિગતોના આધારે શીવ માઈન્સના ચોપડે તથા શક્તિ લિ.ના ચોપડે જરૂરી આમનોંધ પસાર કરો.

3 એક વહાણ 'શિવ શરણ' તા. 1-4-2021ના રોજ કંડલાથી કોચીની સફર શરૂ કરી અને તા. 12-6-2021ના રોજ પાછું ફર્યું. સફરની માહિતી નીચે મુજબ છે : 15

નૂરનો વીમો 2%, પ્રાઈમેજ નૂરના 5%, દલાલી 6%, એડ્રેસ કમિશન જતા 4%, અને વળતા 5%.

વહાણ પર ઘસારો મૂળ કિંમતના 10%. વહાણની ખરીદી તા. 1-4-2017ના રોજ કરવામાં આવી હતી અને વહાણની તા. 1-4-2021ના રોજ ચોપડે કિંમત રૂ. 48,00,000 છે. મેનેજરને નફા પર 10% કમિશન મેળવવાનો અધિકાર છે.

વિગત	રકમ (રૂ.)
જતી વખતનું નૂર	30,00,000
વળતી વખતનું નૂર	20,00,000
બંદર પરની મજૂરી	3,00,000
બળતણ ખર્ચ (વાર્ષિક)	12,00,000
પગાર (અર્ધ વાર્ષિક)	10,00,000
વહીવટી ખર્ચ (માસિક)	1,20,000
કેપ્ટનનો પગાર (દ્વિમાસિક)	1,80,000
વહાણના વીમાનું પ્રીમિયમ (ત્રિમાસિક)	1,40,000
પરચૂરણ ખર્ચા	60,000
વપરાયેલી માલસામગ્રી	2,73,000
પેસેન્જર ભાડું	1,56,000
ટપાલ ભાડું	94,000

સફર ખાતું તૈયાર કરો.

અથવા

'રામ સાગર' જહાજનું નીચેની માહિતી પરથી સફર ખાતું તૈયાર કરો. 15

(1) સફરનો સમય : તા. 1-7-2021થી 31-10-2021

(2) આવક : જતા નૂર : 18000 ટન સ્ટીલ રૂ. 300 ટન દીઠ
મુસાફર ભાડું રૂ. 3,00,000
પરત ફરતા નૂર : 20,000 ટન લાકડું રૂ. 250 ટન દીઠ
ટપાલ ભાડું રૂ. 60,000.

(3) બળતણ ખર્ચ :

શરૂનો સ્ટોક	રૂ. 2,00,000
ખરીદી	રૂ. 9,00,000
આખર સ્ટોક	રૂ. 1,50,000
બીજા વહાણને આપેલ	રૂ. 1,00,000

(4) સ્ટોર્સનો ખર્ચ :

શરૂનો સ્ટોક	રૂ. 20,000
ખરીદી	રૂ. 4,30,000
આખર સ્ટોક	રૂ. 50,000

(5) ખર્ચા : બંદર પરના ખર્ચા રૂ. 5,00,000, કેપ્ટન અને બીજા કર્મચારીઓનું માસિક પગાર ખર્ચ રૂ. 3,00,000, નૂરનો વીમો 1%, વહાણનું મરામત ખર્ચ રૂ. 7,00,000, વહીવટી ખર્ચ માસિક રૂ. 2,00,000, માલ ચડાવવા ઉતારવાની મજૂરી રૂ. 3,49,525, પરચૂરણ ખર્ચા રૂ. 1,60,000.

(6) અન્ય માહિતી :

(અ) પ્રાઈમેજ નૂરના 10%.

(બ) એડ્રેસ કમિશન જતા નૂર પર 6% અને વળતા નૂર પર 5%.

(ક) દલાલી નૂરના 3%.

(ડ) જહાજની ખરીદી તા. 1-4-2018ના રોજ રૂ. 1,20,00,000ના ખર્ચે થઈ છે. જહાજનો ઘસારો ઘટતી જતી બાકી પદ્ધતિએ 5% લેખે ગણવામાં આવે છે.

(ઈ) મરામત અનામત ખાતે રૂ. 1,00,000 લઈ જવાના છે.

(ફ) જહાજના વીમાનું પ્રીમિયમ મૂળ કિંમતના 2%.

(ગ) મેનેજરને તેના કમિશન બાદના ચોખ્ખા નફા પર 10% કમિશન મેળવવાનો અધિકાર છે.

4 રાધા લિ. નીચેની માહિતી પૂરી પાડે છે : **15**

ઈક્વિટી શેરમૂડી (દરેક રૂ. 100નો એક)	રૂ. 40,00,000
15%ના ડિબેન્ચર	રૂ. 40,00,000
એકમદીઠ વેચાણ કિંમત	રૂ. 250
ચલિત ખર્ચ એકમદીઠ	રૂ. 120
સ્થિર ખર્ચા	રૂ. 9,00,000
કરવેરાનો દર	40%

હાલમાં કંપની 30,000 એકમોનું વેચાણ કરે છે.

નીચેના જવાબ આપો.

(1) શેરદીઠ કમાણી શોધો.

(2) નાણાકીય લીવરેજની કક્ષા શોધો.

(3) કાર્યકારી લીવરેજની કક્ષા શોધો.

(4) સંયુક્ત લીવરેજની કક્ષા શોધો.

(5) જો વેચાણમાં 20%નો વધારો થાય તો શેરદીઠ કમાણી કેટલી થશે?

અથવા

X, Y અને Z કંપનીની વિગતો નીચે આપેલી છે : **15**

વિગત	કંપની X	કંપની Y	કંપની Z
ઈક્વિટી શેરમૂડી (રૂ. 100નો એક)	રૂ. 25,00,000	રૂ. 30,00,000	રૂ. 40,00,000
10%ના ડિબેન્ચર	રૂ. 25,00,000	રૂ. 20,00,000	રૂ. 10,00,000
મૂડી અનામત	રૂ. 20,00,000	રૂ. 10,00,000	રૂ. 30,00,000
રોકાયેલી મૂડી પર વળતર દર	30%	30%	30%
કરવેરાનો દર	50%	50%	50%

નીચેના જવાબ આપો :

(1) ત્રણેય કંપનીની શેરદીઠ કમાણી શોધો.

(2) ત્રણેય કંપનીની નાણાકીય લીવરેજની કક્ષા શોધો.

ENGLISH VERSION

Instructions:

(1) Right side figures show marks of each question.

(2) Necessary calculation is a part of answer.

1 Shree Ganesh purchased four laptops on 1-1-2018 from Venkatesha Electronics Ltd. under instalment purchase system. The terms and conditions were as under: **20**

(1) Paid Rs. 80,000 on contract date.

(2) First instalment of Rs. 1,12,000 on 31-12-2018

(3) Second instalment of Rs. 1,04,000 on 31-12-2019

(4) Third instalment of Rs. 96,000 on 31-12-2020

(5) Acquired ownership of assets by paying Rs. 88,000 as fourth and final instalment as on date 31-12-2021.

(6) Venkatesha Electronics Ltd. writes off annual 10% by straight line method (SLM) for depreciation on laptops.

These transactions were completed. Prepare required accounts in both parties' books on the completion of each accounting year on 31st December.

OR

Avani purchased three machines each of Rs. 7,000 from Bhumi on 1-1-2019. She has to pay following stated instalments with accrued interest. **20**

The cash amount of instalment payment for per machine is as under:

Dt. 1-01-2019	Rs. 1,000
Dt. 31-12-2019	Rs. 3,000
Dt. 31-12-2020	Rs. 2,000
Dt. 31-12-2021	Rs. 1,000

10% interest is charged on unpaid balance every year. Rate of depreciation is 10% p.a. on original price.

Pass necessary journal entries for the year 2019 in the books of both Avani and Bhumi. Prepare machines account and Bhumi's A/c in the books of Avani and in the books of Bhumi prepare Avani's A/c.

2 The Rudra Mine Company obtained a mine on lease on dated 1st January 2015 for a period of 30 years under the following terms: **20**

(1) Minimum rent was fixed Rs. 2,40,000 every year.

(2) Every year Minimum Rent short working recover in the next one year.

(3) In case of an accident or strike in particular year the minimum rent will be reduced 25%.

(4) Royalty was to be calculated Rs. 5 per ton.

2017 to 2020 Annual production were as under:

Year	2017	2018	2019	2020 (3 months strike)
Production (in tons)	28,000	36,000	60,000	44,000

On 1st January 2017 there was no balance of short working.

Prepare following accounts in the books of The Rudra Mine company

(1) Minimum Rent A/c.

(2) Royalty A/c

(3) Landlord A/c.

(4) Short working loss A/c.

OR

Shiv Mines Ltd. acquires a mine on lease for 20 years on 1st January 2018 from Shakti Ltd. **20**

Production for first four years is as under:

Year	Production (in tons)
2018	45,000
2019	70,000
2020	1,00,000
2021	1,00,000

Terms and conditions of the contract are as under:

(1) Minimum Rent is Rs. 15,00,000 per year.

(2) Royalty is Rs. 20 per ton

(3) Short working loss can be recouped during first three years of lease.

From above particulars pass the journal entries in the books of Shiv Mines Ltd. and Shakti Ltd.

3 A ship 'Shiv Sharan' commenced its voyage on 1-4-2021 from Kandla to Kochi and returned on 12-6-2021. Details of the voyage are as under: **15**

Freight Insurance 2%, primage on freight 5%, Brokerage 6%, Address commission on outward 4% and inward 5%.

Depreciation on ship at 10% on purchased cost. Ship was purchased on 1-4-2017.

The Book value of ship was as on 1-4-2021 Rs. 48,00,000.

The manager has right to get the commission at 10% on profit.

Particulars	**Amount Rs.**
Freight outward journey	30,00,000
Freight inward journey	20,00,000
Wages on Port	3,00,000
Fuel (Yearly)	12,00,000
Salary (half yearly)	10,00,000
Administration expenses (Monthly)	1,20,000
Captains Salaries (for 2 months)	1,80,000
Premium on ship insurance (for three months)	1,40,000
Sundry expenses	60,000
Material used	2,73,000
Passage Money	1,56,000
Mail Money	94,000

Prepare voyage account.

OR

Prepare voyage account of ship 'Ram Sagar' from the information given below: **15**

(1) Period of voyage: From date 1-7-2021 to date 31-10-2021

(2) Incomes :

Outward journey: 18,000 tons steel Rs. 300 per ton and passage money Rs. 3,00,000

Return Journey 20,000 tons Wooden Rs. 250 per ton and mail money Rs. 60,000

(3) Fuel expenses:

Opening stock	Rs. 2,00,000
Purchases	Rs. 9,00,000
Closing stock	Rs. 1,50,000
Given to other ship	Rs. 1,00,000

(4) Stores expenses:

Opening stock	20,000
Purchases	4,30,000
Closing stock	50,000

(5) Expenses: Port charges Rs. 5,00,000, Captain's and other staff salaries per month Rs. 3,00,000, Insurance of freight at 1%, Repairing expenses of Ship's Rs. 7,00,000, Administrative expenses (per month) Rs. 2,00,000, Loading unloading expenses (per month) Rs. 3,49,525, Sundry expenses Rs. 1,60,000.

(6) Other information:
   (a) Primage at 10% of freight
   (b) Address commission 6% on outward freight and 5% on inward freight
   (c) Brokerage 3%
   (d) Ship was purchased on 1-4-2018. Purchased cost of ships was Rs. 1,20,00,000. Depreciation on ship is calculated on reducing balance method at the rate of 5%.
   (e) Repairing reserve Rs. 1,00,000
   (f) Insurance premium of the ship is 2% of the original cost.
   (g) the manager is to be given commission at 10% on the net profit after charging his commission.

4 Radha Ltd. provides the following particulars : **15**

Equity share capital (each share Rs. 100)	Rs. 40,00,000
15% Debentures	Rs. 40,00,000
Selling price per unit	Rs. 250
Variable cost per unit	Rs. 120
Fixed expenses	Rs. 9,00,000
Rate of income tax	40%

At present company sells 30,000 units

Answer the following:

(1) Compute earning per share (EPS)
(2) Find degree of financial leverage
(3) Find degree of operating leverage
(4) Find degree of combined leverage
(5) If sales increase 20% units what will be the earning per share (EPS) ?

OR

Following is the information about companies X, Y and Z : **15**

Particulars	**Com. X**	**Com. Y**	**Com. Z**
Equity share (per share price Rs. 100)	25,00,000	30,00,000	40,00,000
10% Debentures	25,00,000	20,00,000	10,00,000
Capital Reserve	20,00,000	10,00,000	30,00,000
Earning rate on total capital investment	30%	30%	30%
Rate of Taxes	50%	50%	50%

Answer the following questions:

(1) Find earning per share for X, Y and Z company.
(2) Find degree of financial leverage for X, Y and Z company.